

भारतीय पृथ्वि विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक ०२.०९.२०२० ते ०६.०९.२०२०)

अंक ६९/२०२०							दिनांक ०१.०९.२०२०		कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (२५/०८/२०२० ते ३१/०८/२०२० पर्यंत)									पृथिल पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता ०२/०९/२०२० ते ०६/०९/२०२० पर्यंत)				
२५/०८	२६/०८	२७/०८	२८/०८	२९/०८	३०/०८	३१/०८	दिनांक		०२/०९	०३/०९	०४/०९	०५/०९	०६/०९
९.०	८.०	६.८	१३.२	५५.८	४६.१	२०.४	पाऊस (मि. मी)		०	१८	१०	१०	१९
३०.०	३०.०	३१.०	३१.०	३१.०	३१.०	३१.०	कमाल तापमान (अं. से)		३४	३४	३४	३३	३३
२४.०	२४.०	२३.५	२३.५	२३.५	२३.५	२३.५	किमान तापमान (अं. से)		२३	२३	२३	२३	२३
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	सकाळ		७	८	८	७	७
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	दुपार						
९८	९८	९५	९८	९८	९३	९३	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		९२	९२	९१	९१	९२
७८	७१	६६	८६	९८	८५	६९	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६७	७१	७२	६८	६४
१.१	०.६	१.०	१.०	०.७	०.५	०.६	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		७	५	४	५	७
स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ						
पश्चिमोत्तर/नैऋत्य कडे	पश्चिमोत्तर/नैऋत्य कडे	पश्चिमोत्तर/वायव्ये कडे	स्थिर	पश्चिमोत्तर/नैऋत्य कडे	पश्चिमोत्तर/नैऋत्य कडे	पश्चिमोत्तर/वायव्ये कडे	दुपार						
मागील वर्षातील (२०१९) पर्जन्य (मि. मी)							१/०१/२०२० पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)		१/०६/२०२० पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)		मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि.मी)		
४५९१.०							३७९८.५		३७९५.३		१५९.३		

पृथिल ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती:
सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पृथिल पाच दिवसांमध्ये दिनांक ०२ ते ०६ सप्टेंबर या कालावधी दरम्यान बहुतांश ठिकाणी हलका ते मध्यम स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे. त्याचबरोबर तापमानामध्ये काही अंशी वाढ होण्याची शक्यता असून हवामान आर्द्र व पूर्णतः ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. असा अंदाज प्रादेशिक हवामानशास्त्र केंद्र, मुंबई यांच्या कडून वर्तविण्यात आला आहे.
इशारा: सिंधुदुर्ग जिल्ह्यामध्ये पृथिल पाच दिवसांमध्ये दिनांक ०४, ०५ व ०६ सप्टेंबर रोजी त्रळक ठिकाणी सोसाट्याचा वारा, विजांचा लखलखाट व मेघगर्जनेसह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
भात	हळव्या जाती:- फूलोरा निम गरव्या व गरव्या जाती:- कमाल फुटवे	गेल्या आठवड्यामध्ये हलका ते मध्यम स्वरूपाचा पाऊस होता तसेच पृथिल पाच दिवसांमध्ये बहुतांश ठिकाणी हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पावसाची शक्यता आहे. त्यामुळे भात खाचरामध्ये पाणी पातळी भात जाती व त्यांच्या कालावधीनिहाय खालीलप्रमाणे सुनिश्चित करावी. जिल्ह्यामध्ये काही ठिकाणी भाताच्या हळव्या जाती पोटी ते लॉबी येण्याच्या अवस्थेत आहेत. अशा ठिकाणी पाण्याची पातळी ५ ते १० से.मी. ठेवावी. तसेच काही ठिकाणी निम गरव्या व गरव्या जाती कमाल फुटवे अवस्थेत असून अशा ठिकाणी पाण्याची पातळी २.५ ते ५ से.मी. राखावी. भात खाचरात पाणी मोठ्या प्रमाणात साचून राहिल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावा. जिल्ह्यामध्ये काही ठिकाणी हळव्या भात जाती फूलोरा अवस्थेत आहेत अशा ठिकाणी पीकास नत्र खताची तिसरी मात्रा (४३५ ग्रॅम युरीया प्रति गूठा क्षेत्र) पीक फूलोरा अवस्थेत असताना पाऊसाचा अंदाज बघून द्यावी. पावसाच्या उघडीपीमूळे जिल्ह्यामध्ये भात पीकावर लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव आढळून येण्याची शक्यता आहे. नियंत्रणासाठी २ टक्के मिथिल पॅराथिऑन भुक्टी प्रति हेक्टर २० किलो याप्रमाणे सायंकाळी किंवा सकाळी लवकर वारा नसताना शेतामध्ये धरळावी. जिल्ह्यामध्ये काही ठिकाणी सततच्या ढगाळ वातावरण, त्रळक पाऊस व ऊघड झाप यामुळे भातावर पाने गुंडाळणारी अळी व निळे भुंगेरे या किडींचा प्रादुर्भाव आढळून आलेला आहे. पाने गुंडाळणारी अळीच्या नियंत्रणासाठी २५ टक्के प्रवाही क्विनॉलफॉस १८ मि. ली. किंवा ट्रायझोफॉस ४० टक्के प्रवाही १३ मि. ली. किंवा लॅमडासायहॅलोथिन ५ टक्के प्रवाही ५ मि. ली. प्रति १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारावे. निळे भुंगेरे या किडीच्या नियंत्रणासाठी २५ टक्के प्रवाही क्विनॉलफॉस ४० मि.ली. किंवा ४० टक्के प्रवाही ट्रा ट्रायझोफॉस १२.५ मि.ली. किंवा ५ टक्के प्रवाही लॅमडासायहॅलोथिन ५ मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी. ढगाळ वातावरण, अधून मधून पडणारा पाऊस यामुळे भात पिकावर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास आवश्यकतेनुसार ट्रायसायक्लॅझोल १० ग्रॅम किंवा आयसोप्रोथिऑलेन १० मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून पाऊसाची उघडीप पाहून फवारावे. फवारणीच्यावेळी कितकनाशक/बुरशीनाशक द्रावणामध्ये स्टीकर सारखा चिकट पदार्थ १ मिली/१ लि. पाणी याप्रमाणात मिसळावा.
नागली	कमाल फुटवे	नागलीवर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास आवश्यकतेनुसार नियंत्रणासाठी ट्रायसायक्लॅझोल ७५ टक्के पा. मि. भुक्टी १० ग्रॅम किंवा आयसोप्रोथिऑलेन ४० टक्के प्रवाही १० मि.ली. प्रति १० ली पाण्यातून संपूर्ण पीकावर फवारावे.
भुईमुग	रोप अवस्था	पावसाची उघडीप बघून ४० ते ४५ दिवस झालेल्या भुईमुगाला भर द्यावी. विद्यापीठाने विकसीत केलेल्या स्वस्तीक या औजाराचा वापर केल्याने भर देण्याचे काम सुलभपणे होईल.
आंबा	नवीन पालवी	आंब्यावरील फांदेवर रोगाच्या नियंत्रणासाठी कॉपर ऑक्सीक्लोराइड ०.३ टक्के (३० ग्रॅम/१० ली पाणी) किंवा ०.१ टक्के बोर्डो मिश्रण यापैकी एका बुरशीनाशकाची पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी. फांदेवर रोगाने मोठ्या फांद्यांमधून डिक येत असल्यास रोगग्रस्त साल तासून त्याठिकाणी बोर्डो मिश्रणाची पेस्ट किंवा कॉपर ऑक्सीक्लोराइडची पेस्ट लावावी. आंब्यामध्ये रोगट व सुकलेल्या फांद्या, बांडगुळे कापून घ्यावीत व त्या ठिकाणी १ टक्का बोर्डो मिश्रण लावावे. फवारणीच्यावेळी कितकनाशक/बुरशीनाशक द्रावणामध्ये स्टीकर सारखा चिकट पदार्थ १ मिली/१ लि. पाणी याप्रमाणात मिसळावा.
काजू	-	अति ओलाव्यामुळे काजू पिकावर अचानक पानगळ/पानकृज आणि फांद्या वाळण्याची समस्या निर्माण झाली आहे. रोगग्रस्त बागेतील रोगामुळे गळून पडलेली पाने बागेपासून दूर अंतरावर खोल खड्ड्यात गाडून टाकावीत. त्याचबरोबर रोगाने बाधित झालेल्या फांद्या कापून काढल्यात व त्यावर त्वरीत बोर्डोपेस्टचा लेप द्यावा. पानगळ/पानकृज रोग नियंत्रणासाठी मेटलॅक्झील ८%+ मॅन्कोझेब ६४% हे बुरशीनाशक १० लिटर पाण्यात २० ग्रॅम या प्रमाणात मिसळून फवारणी करावी. काजूच्या कलमाना चौथ्या वर्षापासून प्रत्येकी ४ घमेली शेणखत/हिरवळीचे खत, २ किलो युरिया, १.५ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व ५०० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटॅश हि खते ऑगस्ट महिन्यात द्यावीत. खते झाडाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बागडी पद्धतीने चर खोदून द्यावीत. वर दिलेली खताची मात्रा पहिल्या वर्षी १/४, दुस-या वर्षी १/२, तिस-या वर्षी ३/४ मात्रा चौथ्या वर्षी आणि त्यानंतर खताची पूर्ण मात्रा द्यावी. खते टाकल्यानंतर चर मातीने चांगला बऱ्झवून घ्यावा. काजूची मुळे दुखापत झाल्यास ती सुद्धा मातीचा भर देवून झाकून घ्यावी.
भाजीपाला	फळ धारणा	वेलवर्गीय भाजीपाला पीकांमध्ये भूरी किंवा केवडा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास रोगग्रस्त पाने काढून नष्ट करावीत. डायथेन एम.४५ किंवा डायथेन झेड. ७८ यापैकी एका बुरशीनाशकाची २५ ग्रॅम/१० लि. पाणी याप्रमाणात १० ते १५ दिवसांच्या अंतराने तसेच पाऊसाची उघडीप पाहूनच फवारणी करावी.
दुभती जनावरे, शेळ्या	-	पृथिल ३ दिवसांमध्ये सोसाट्याचा वारा, विजांचा लखलखाट व मेघगर्जनेसह हलक्या ते मध्यम स्वरूपाच्या पाऊसाची शक्यता असल्याने विजांच्या बचावापासून शेतक-यांनी शेतामध्ये काम करताना सावधानता बाळगावी. तसेच चारावयास सोडलेल्या दुभत्या जनावरांचे विजापासून संरक्षण करण्यासाठी दुभती जनावरे सुरक्षित ठिकाणी बांधावी.
कककटपालन	-	कोंबड्यांचे सोसाट्याचा वारा व पावसापासून योग्य ते संरक्षण करावे. कोंबड्यांना तसेच पिल्लाना पिण्यासाठी स्वच्छ व थंड पाण्याचा पुरवठा करावा.

सदर कृषि सल्ला पत्रका हा डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशिक फळ संशोधन केंद्र, वगल व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामिण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डा. प्रादप च. हळदवणकर
सहयोगी अधिष्ठाता तथा नॉडल ऑफिसर
कृषि हवामानशास्त्रीय क्षेत्र, एकक
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
०२३६२-२४४२३१

डा. सुशवंत च. मुठाळ
तांत्रिक अधिकारी
कृषि हवामानशास्त्रीय क्षेत्र, एकक
ग्रामिण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
०२३६२-२४४२३१